

Indmuring vil koste 25 000 Kr., men der oplyses ikke noget om, hvor stor den skal være. Saa nævnes der to Dieselmotorer à 42 Hestes Kraft til 36 000 Kr. Hvis det skal holde Stik, maa Dieselmotorer være blevet meget billige for nyhg. Saa vidt jeg ved, har Prisen paa Dieselmotorer paa mellem 40 og 50 HK de sidste Par Aar været en 40 000 Kr. pr. Stk. Nu sætter man to à 42 HK til 36 000 Kr. Jeg tror, de vil blive en Del dyrere. Der nævnes derpaa en hel Række andre Maskiner. Saa kommer der Opvarmningsanlæg og elektriske Installationer, hvor der nævnes forskellige Summer, om hvilke man heller ikke er i Stand til at konstatere, om de kan holde Stik. Det siges kun, at der til Opvarmningsanlæg skal bruges 15 000 Kr., til elektriske Installationer 10 000 Kr., men der er ingen nærmere Detailler, som man kan bygge paa. Endvidere er der Akselledninger, Lejer og Remskiver til en Sum af 18 000 Kr. Der er ikke oplyst noget om, hvor svære disse Akselledninger skal være, eller hvor mange Lejer og Remskiver der skal bruges.

Det hedder i øvrigt i Bemærkningerne, at man har forespurgt i Tyskland om Prisen paa enkelte af Maskinerne, og det siges, at man har regnet med en Kurs af 25 Kr. pr. 100 Reichsmark. Naar man saaledes har søgt Oplysning om Prisen paa enkelte Maskiner, antager jeg, at man ogsaa har gjort det for de andre. Men med Hensyn til at hente Maskiner fra Tyskland vil jeg dog sige, at jeg vilde nødig have, at noget saadant skulde ske under den store Arbejdsløshed, som vi har herhjemme, forsaavidt saadanne Maskiner kan fabrikeres her i Landet. Jeg kunde endogsaa tænke mig, hvis man kunde faa Raamaterialerne for det samme Beløb, som man skulde give for Maskinerne, at saa vilde jeg foretrække, at Maskinerne blev fabrikeret herhjemme. Arbejdsløsheden stiger jo Dag for Dag, og vor Industri gaar i Staa. Derfor mener jeg, at vi skal producere det, vi skal bruge herhjemme, naar det overhovedet lader sig gøre, selv om det skulde blive noget dyrt.

Der bliver jo nedsat et Udvalg om Sagen, og dér vil vi saa kunne faa nærmere Oplysninger. Hvis de Beregninger, der her er stillede op, og den Redegørelse, der er givet, holder Stik, mener jeg, at det er fuldt berettiget, at Ministeren er kommet med dette Lovforslag, og jeg kan derfor paa mit Partis Vegne tilsige det hurtig Fremme, da det baade vil kunne give Arbejde og skaffe Statskassen Indtægt. Jeg mener, det vilde være heldigt, om man kunde lave den Olive,

der nu bruges til Tran, om til Smøreolie. Det er jo ogsaa muligt, at der kan laves finere Olive, ja, endog Spiseolie, naar Varen kommer frisk hertil og bliver behandlet, som den bør. Jeg synes, at det, der her er opstillet, ser meget lyst ud, og jeg skal derfor paa mit Partis Vegre anbefale Lovforslaget ikke alene til Fremme, men ogsaa til hurtig Fremme, for paa den Maade at skaffe Arbejde.

Lemvig-Müller: Maa jeg straks, inden jeg gaar over til at omtale Lovforslaget i dets Enkeltheder, udtale, at mit Parti med Glæde ser ethvert Forslag, der stilles til Ophjælpning af vor sidste Koloni og til Udnyttelse af de store Muligheder, der nu en Gang er paa Grønland. Men naturligvis skal de Forslag, der stilles, være vel underbyggede og tillige, ikke mindst for Statskassens Skyld, af en saadan Art, at de ikke bliver til Udgift. Ved en flygtig Gennemgang af Lovforslaget kan jeg forstaa, man kan komme til det Resultat, som det ærede Medlem Hr. Chr. Hansen er kommet til; men hvis man fordyber sig en lille Smule navnlig i den økonomiske Side af Sagen, tror jeg, man vil komme til et ganske andet Resultat.

For det første er hele Fabrikken Oprettelse og Virksomhed baseret paa, at Raavaren, Spækket og Hajleveren, kan komme hertil i frisk Tilstand. Det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby udtalte, at naar Spækket blev behandlet med 5 pCt. Salt, vilde det kunne holde sig *nogenlunde*. Jeg lagde netop Mærke til dette Udtryk, fordi Lovforslaget er baseret paa, at den friske Vare oppe i Grønland skal behandles med 5 pCt. Salt. Det er derfor af Interesse at vide, at den ærede Ordfører for Venstre udtaler sig derhen, at Varen kun nogenlunde vil holde sig. Jeg er nu af en ganske anden Opfattelse, jeg mener, at der slet ikke er Tale om, at den nogenlunde kan holde sig. Det er efter sagkyndigt Skøn og efter forskellige Udtalelser af Folk, som er kendte med Forholdene i Grønland, en ganske overordentlig vanskelig Ting at faa Varen transporteret herved i en blot tilnærmelsesvis frisk Tilstand. Der er fra enkelt Side faldet Udtalelse om, at hvis Varen forsendtes paa den paatænkte Maade, vilde antagelig kun $\frac{1}{3}$ eller 50 pCt. af det Kvantum Raavare, der kom herved, være at benytte.

Dernæst maa man huske paa, at der i Grønland arbejdes under ganske primitive Forhold. Grønlanderne skal tidlig paa Aaret ud paa Fangststederne, inden der er sejklare Fjorde; og inden de gaar ud, skal